

УДК 378.147:376.68

В.Г. Юфименко

ШВИДКІСНЕ ЧИТАННЯ ЯК ОДИН ІЗ СПОСОБІВ ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ - ІНОЗЕМЦІВ

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

Важливість читання для продуктивної навчальної діяльності студентства важко переоцінити [2]. Саме воно є основним способом навчання та інструментом пізнання навколишнього світу. Не зважаючи на появу засобів масової інформації та всесвітню комп'ютеризацію, значення читання в житті людей не змінилось. Інформаційний вибух, свідками якого ми зараз є, лише стимулював потребу читати все більше і більше. Причому це стосується не лише книг чи преси, але й комп'ютерних текстів. Як приклад, можна привести такі показники. У 190 році у світі друкувалось 100 тисяч наукових журналів, у 2000 році - мільйон. З 1990 року обсяг наукової інформації подвоювався кожні 5-7 років. До 2013р. кількість інформації порівняно із 1990 р. збільшиться у 4 рази, до 2040 - у 32 рази.

Саме через це в умовах сучасної цивілізації більшість людей і зокрема, студентства, опинилися не в змозі засвоювати потоки всіх видів інформації [8]. Разом з тим резерви головного мозку у цьому плані ще далеко не вичерпані. За останні 20 років місткість пам'яті комп'ютера збільшилась у 1000 разів, а швидкість дії - у 100. Що ж до людини, зокрема студентства, то дослідження вчених показують, що більшість читає з такою ж швидкістю, як і 50-100 років тому. Середня швидкість читання: іноземних студентів-70-100 слів за хвилину, вітчизняних студентів-120-180, викладачів - 200-250 слів(ступінь засвоєння при цьому коливається в межах 20-50%). Дослідження показують, що між швидкістю читання та успішністю студентів існує прямий зв'язок [3]. Так, серед

студентів, які читають швидко, успішних -53%, а от серед тих, хто читає повільно - лише 4%. Отже, приділяючи велику увагу швидкочитанню ми активізуємо навчальний процес в цілому.

У сучасному світі немає однастайності щодо швидкочитання як явища. Дехто, обговорюючи дану проблему, вважає неприпустимим прискорення цього процесу взагалі.

Провівши відповідне ознайомлювальне анкетування серед студентів [10] ми виявили, що більшість людей спиняє ще й певний суспільний стереотип:

нібито розуміння тексту якісніше при повільному читанні, аніж при швидкому. Відомий психолог Л.С. Виготський вважав інакше. Ще в 1931 році він написав: «Зазвичай думають, що розуміння вище при традиційному читанні, та насправді при швидкому читанні розуміння виявляється краще, бо різні процеси здійснюються з різною швидкістю і швидкість розуміння відповідає більш швидкому темпу читання».

Швидкочитання це результат використання деяких простих прийомів, які можуть бути засвоєні кожним, хто захоче витратити потрібний час та зусилля, щоб ним оволодіти [6]. Тобто, швидкочитання і є своєрідним навчальним процесом, який організований таким чином, щоб, відсіюючи зайве, ми вміли відбирати лише суттєво нове, що складає основу знань [11]; щоб, використовуючи інструмент мислення, поміщати в нашу пам'ять нову інформацію. Подібна модель опрацювання текстів є універсальною для кожного.

Отже, швидкочитання - це швидке сприйняття текстової інформації з оптимальним її засвоєнням. Таким чином, ефективно читати - читати швидко, розуміти, запам'ятовувати [4].

Якщо говорити образно, то при традиційному читанні людина бачить дерева, а при швидкому - ліс. Це значить, що зазвичай читач звертає увагу на окремі частини, а, вміючи читати швидко, бачить відразу всю загальну картину.

Швидкісне читання - це якісно новий стан, у якому перебуває читач завдяки психологічній та фізіологічній організованості.

Швидкісне читання дає змогу поступово справлятися з інформаційним вибухом, який властивий нашому часові, полегшує навчання у вузах [5], поширюючи свою дію на наукову літературу [7] та періодичні видання, полегшує роботу і з художньою літературою, хоча не зовсім прийнятне для неї. На основі підібраних матеріалів, власних спостережень та досліджень можемо зробити такі висновки.

По-перше, читання є беззаперечно процесом багатограним, тому потребує додаткових досліджень. Крім того, це слід враховувати і в самому процесі засвоєння тої чи іншої інформації. Артикуляція [1], регресії, мале поле зору, слабка увага, пасивна пам'ять, в'яле мислення, відсутність підготовки до читання та стратегічної визначеності, ненаукова організація роботи-головні чинники зниження техніки читання [9].

По-друге, процеси алгоритмізації значно спрощують та є прекрасними систематизаторами читання загалом. Інтегральний та диференціальний алгоритми в сумі упорядковують сам процес переробки інформації, яка після оволодіння ними стає набагато ефективнішою, підвищують коефіцієнт засвоюваності тексту, сприятливо впливають на швидкість читання.

Швидкочитання також вплинуло на систематизацію навчального процесу, правильну організацію щоденної роботи та зекономило масу вільного часу.

Отже, в усіх відношеннях прийоми техніки швидкісного читання відчутно полегшують роботу з текстами [7].

Література

1. Зигун І. В. Вивчення фонетичних засобів мовлення на заняттях із студентами іноземцями / І. В. Зигун, В. Г. Юфименко // Удосконалення навчання практичним навичкам : матеріали конф. – Полтава, 1996. – С. 21–22.

2. Лещенко Т. О. Про деякі аспекти гуманітарної підготовки студентів-медиків / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко // Гуманітарна та екологічна підготовка студентів : тези навч.-метод.конф. – Полтава, 1994. – С. 42–43.
3. Лещенко Т. О. Роль української мови для покращення підготовки спеціалістів у медичному вузі (методичний аспект) / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко // Організація викладання у відповідності до реформи вищої медичної освіти України : матеріали конф. – Полтава, 1995. – С. 47.
4. Пилипченко В. І. Вплив комунікативного фактора на продуктивність мислення та запам'ятовування навчального матеріалу курсу «Російська мова» студентами-іноземцями медичного вузу / В. А. Пилипченко, В. Г. Юфименко // Клінічне мислення: шляхи формування та вдосконалення : матеріали навч.-метод. конф. – Полтава, 2009. – С. 81.
5. Пилипченко В. І. Организация учебной работы по языку с иностранными студентами в условиях кредитно-модульной системы / В. А. Пилипченко, В. Г. Юфименко // Методологія та практика лінгвістичної підготовки іноземних студентів в умовах Болонського процесу : матеріали навч.-метод. конф. – Харків, 2009. – Вип. 3. – С. 131–132.
6. Самойленко І. В. Дослідження реального прояву інтересів та здібностей у діяльності старшокласників під час підготовки до оволодіння професією лікаря-стоматолога / І. В.Самойленко, В. Г. Юфименко // Медична наука - 2010 : матеріали Всеукр. наук. - практ. конф. – Полтава, 2010. – С. 146–147.
7. Юфименко В. Г. Формування умінь та навичок наукового перекладу при вивченні студентами курсу "Українська ділова мова" / В. Г. Юфименко // Удосконалення навчання практичним навичкам : матеріали конф. – Полтава, 1996. – С. 61.
8. Юфименко В. Г. Психолого-педагогічні проблеми перебудови вищої та середньої медичної освіти на перехідному етапі до ринкової економіки / В. Г. Юфименко // Особливості організації навчального процесу на

перехідному етапі до ринкової економіки : навч.-метод.конф. – Полтава, 1997. – С. 65–66.

9. Юфименко В. Г. Питання з'ясування причин молодіжного (студентського) сленгу / В. Г. Юфименко // Сучасна сім'я. Освіта, Медицина. Психологія. Психотерапія. Можливості співпраці : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2007. – С. 10–11.
10. Юфименко В. Г. Удосконалення методики читання як навчальної технології навчання студентів-іноземців російської мови / В. Г. Юфименко, В. А. Пилипченко // Сучасні технології навчання у підготовці медичних кадрів : матеріали навч.-метод. конф. – Полтава, 2008. – С. 124–127.
11. Юфименко В.Г. Мовні аспекти правильного ведення наукової дискусії на медичних конференціях, семінарах, симпозіумах / В. Г. Юфименко // Медична наука - 2010 : матеріали Всеукр. наук. - практ. конф. – Полтава, 2010. – С. 148.